

„Edinost“

na enkrat na dan, razen nedelj in
razpustov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvt.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvt.).

Telefon št. 570.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. navi-str.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Solske stvari v Istri.

Interpelacija poslancev Spinčića in tovarišev do njegove ekscelence gosp. ministerskega predsednika in voditelja ministerstva za notranje stvari in do njegove ekscelence gosp. ministra za nauk in bogočast, radi postopanja v stvarih solske takse in solskih stvarih sploh — v seji zbornice poslancev dne 29. maja 1901.

(D dalje.)

Po takem so se solski razredi z italijanskim učnim jezikom, katerih je bilo v šolskem letu 1894/95. razmerno preveliko število, do zaključka šolskega leta 1898/99. pomnožili za devet; solski razredi s hrvatskim in slovenskim učnim jezikom, katerih je bilo v istem letu razmerno in absolutno več nego preveliko število, pa so se temu nasproti pomnožili le za sedem.

O tem je še povdariti, da so se v omenjenem razdobju v čisto hrvatskih krajih snovale italijanske šole, in da se celo v uradnih sporočilih nepoznanje tujega jezika, italijanskega, pri večini otrok hrvatskega jezika v nekaterih šolah dežele navaja kakor ovira zadovoljivemu učenju vspehu.

Snovanju hrvatskih in slovenskih ljudskih šol protivi se pod to ali ono pretvezo avtonomna deželna oblast, deželni zbor po svoji večini in deželni odbor, a e. kr. solske oblasti se jej udajajo, se kažejo onemogle nasproti istej.

Deželni odbor in deželni zbor po svoji večini sta se nekaj časa branila snovanja hrvatskih in slovenskih šol pod pretvezo, da deželne finance ne dopuščajo tega.

»Da dobimo sredstev vspricho vedno naraščajočih solskih izdatkov« — je deželni odbor v zasedanju leta 1894. predložil deželnemu zboru načrt zakona za uvedbo solskih taks, in večina deželnega zbora, sestojča iz poslancev italijanske stranke, je, kljubovaje opravičeni opoziciji od strani manjšine, sestojče iz hrvatskih in slovenskih poslancev, vsprejela ta načrt zakona v seji dne 1. februarja 1894.

Ko je temu načrtu zakona bila odrečena najvišja sankcija radi izvestnih vprašanj o kompetenci, je deželni odbor v zasedanju leta 1895. zopet predložil istega deželnemu zboru s spremembami, zahtevanimi od vlade, in sicer zopet zato, da dobi sredstev za vedno naraščajoče potrebščine ljudskega šolstva. Ko je bil deželni zbor, radi nepristojnega postopa-

nja njegove večine proti e. kr. vladnemu zastopniku in nasproti poslancem manjšine, razpuščen, je deželni odbor novoizvoljenemu deželnemu zboru v januarju 1896. v tretjič predložil ono zakonsko predlogo. Hrvatski in slovenski poslanci, katerim je bilo po brutalnem postopanju proti njim od strani večine absolutno onemogočeno, da bi ostali v deželnem zboru, so po drugih potih na kompetentnih mestih dokazali nepristojnost solskih taks. Nič ni pomagalo. Načrt zakona o solskih taksah je dobil dne 7. avgusta 1896. najvišjo sankcijo in je torej postal zakon.

Od strani hrvatskih in slovenskih občin je bilo odposlanih utemeljenih peticij na različne e. kr. oblasti, v ta namen, da zakon o solskih taksah ne bi stopil v življenje, in sicer z opazko, da se najdejo druge poti, po katerih se polagoma pridobijo sredstva za stvari ljudskega šolstva. Hrvatski in slovenski poslanci so te peticije priporočali izven deželnega zbora in v istem. C. kr. oblasti so pritrile temu in so deželnemu zboru predložile tozadevnih predlogov in zastopnik e. kr. vlade je priporočal iste v deželnem zboru. Poročevalec šolskega odseka je nastopil proti njemu, v glavnem s tem utemeljenjem, da, ko e. kr. vlada priporoča suspendiranje, to suspendiranje ne bi bilo Italijanom v prilog, ampak: Slovanom, in da so zato italijanski poslanci proti suspendiranju, kakor so bili tudi poprej (Zapisnik o V. seji, 12. februarja 1898.)

Deželni odbor pa je, uvažuj mizerijo v deželi in vsled peticij največega dela občin, na svojo roko suspendiral iztirjevanje solskih taks za I. semester šolskega leta 1897/98. in je iste za drugi semester šolskega leta 1897/98. ter za I. semester 1898/99. reduciral na dve tretjini. V resnici so se za ta dva semestra, torej za jedno leto, z zapadnim rokom maj in november 1898. solske takse iztirjevale po dveh tretjinah, a v naslednjih zapadnih rokih v njih totaliteti (v polni meri).

Ker solske takse po vsej deželi znašajo letno nad 180.000 K, tako so se, oziroma se za leto 1898 iztirjajo 120.000 K, namreč dve tretjini letnega zneska, za leto 1899 nad 180.000 K in isto toliko za leto 1900; v vsem torej v teh treh letih nad 480.000 K, okroglo pol milijona kron.

Šolske takse so bile uvedene, da dobe sredstev vspricho vedno naraščajočih solskih izdatkov, da bi snovali šole in pokrivali izdatke za iste. Na ta način se je utemeljeval oni načrt zakona; iz tega vzroka in v ta namen se je isti mogel od strani e. kr. vlade predložiti v najvišjo sankcijo in tudi dobiti to najvišjo sankcijo. Šolske takse so uvedene na podlagi § 64. državnega šolskega zakona, ki govori le o troških za javne ljudske šole.

(Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 19. junija 1901.

Deželni zbori. Galijski. Poslanec Barwinski je branil svoj predlog za ustanovitev maloruskega gimnazija v Stanislavu. Predlog so odkazali šolskemu odseku. Na to so izvolili 14 odsekov.

Moravski. Posl. Pospišil in tovariši so interpelirali namestnika, da-li je pripravljen predložiti centralni vladi načrt zakona, ki bi kmečkim sinovom zagotaljal olajšave v vojaški službi. Posl. Zechner se je pritoževal, ker se rezervisti pozivljajo k vojaškimi vajam ravno tedaj kadar imajo poljedelci največ dela.

Češki. Včeraj so otvorili zasedanje češkega deželnega zbora z nagovorom najvišjega deželnega maršala kneza Lobkovic, v katerem se je isti spominjal cesarjevega bivanja na Češkem. Prihodnja seja bo jutri.

Niže avstrijski. Posl. Lindheim je predložil predlog naj se ustanovljajo ljudski sanatoriji za jetične.

Posl. Ofner in tovariši so predložili predlog za uravnavno učiteljskih razmer.

Štajerski. Slovenski poslanci se ne udeležijo zasedanja.

Posl. Wagner je predlagal, naj se na osebno dohodarino nad 10.000 kron uvede poseben davek za šolske namene.

Posl. Walz in tovariši so interpelirali radi prepovedi izvešanja frankfurtske ob neki slavnosti.

Poslanci Hagenhofer in tovariši so predložili predlog, ki zahteva odpravo trgovine na termine s poljedelskimi pridelki.

Rusija in balkansko vprašanje. Iz Petrograda pišejo v »Information«, da so se na Ruskem začele ohlajati nekdanje toli

vroče simpatije do Bolgarske. Še celo tisti listi, ki so do nedavno podpirali bolgarske težnje, da so se obrnili sedaj na stran Srbije, katera si po Milanovi smrti pridobiva vedno več simpatije na Ruskem. V ruskih slavofilskih krogih da nabirajo sedaj denar za ustanovitev jednega lista v Bukarešti, kateri bo propagiral skupno postopanje balkanskih držav. Izhajal bo v ruskem, srbskem in grškem jeziku in ga bodo uredovali srbofilci Majkov, Lovrov in Durnovo. Urednik srbskega dela bo srbski pesnik Dragutin Ilić, kateri biva že dolgo v Moskvi.

Prinetti in italijanska vnanja politika. Govor italijanskega ministra za vnanje stvari, Prinetti, sprejeli so diplomatski krogi jako povoljno. Na Dunaju, v Londonu in v Berlinu so jako zadovoljni s Prinetti-jevimi izjavami. Ravno nasprotni učinek pa je napravil Prinetti-jev govor na italijanske parlamentarne kroge in ga tam smatrajo za mrtvega moža, Očita se mu, da se je pokazal premalo samostojnega in okretnega.

Tržaške vesti.

† Ivan Abram. Torej je res! Vest, ki smo jo priobčili sinoči le v negotovi obliki, — nadejaje se še vedno, da se vendar ni zgodilo najhujše — se nam potrja v polni meri, našega Ivana Abrama ni več! Naglo, nepričakovano ga je doletela smrt. Tako nepričakovano, da niti ne moremo pojmiti, da je to resnica.

Žalost tržaških Slovencev na tej izgubi je resnična, iskrena, velika. Zgubili smo iz naših vrst plemenitega človeka, ljubeznivega prijatelja, značajnega moža, toplega rodoljuba, neumorno delavnega patrijota! Taka zguba boli v časih, ko toli krvavo trebamo — celih mož! Devet let je pokojnik načeloval naši posojilnici. Kako, o tem vedo pripovedovati vsi člani načelstva, najglasneje pa govore o tem — vspehi. Predvini razvoj tega denarnega zavoda našega je po velikem delu delo Abramovo. Blagoslov, ki ga rosi ta zavod na gospodarsko življenje naše, je sad Abramove trudoljubivosti in požrtvovalnosti. In kakor da je slutil, da so mu dnevi šteti, in kakor da je delo svojega življenja hotel kronati s

PODLISTEK

Umirajoče dete.

Odlomek iz materinega dnevnika. Slovaški spisateljica Helena Soltysová. Posl. Podravski.

Pozneje sem tudi jaz, premagana po utrujenosti, legla na posteljo. Oče je bdel pri bolnici ter izpolnil slednjo njeno željo. Jaz sem celo v spanju čula, kedaj ga je poklicala ter zaželela česa. Proti polnoči pa sem trdo zaspala. Naenkrat pa me je glas moje bolnice sprebudil iz sni. Čula sem, kako jo je oče nagovarjal, naj le njemu pove, česa želi ter pusti mater spati; toda ona je zaklicala znovič: »Mati!« Vstala sem takoj ter jej šla postreči. Tedaj sem videla, da se je njeno stanje zelo spremenilo in slutila sem, kaj ima nastati. Za trenutek je žalostno stokala, češ, da jo boli hrbet — toda z nekakim neprirojenim glasom — in z lica si jej čital strah in bolečino. Ta bolečina je trajala precej časa in nismo vedeli najti za njo nikakšne olajšave; samo gledati smo morali na to. Reven se čuti človek v svoji onemoglosti in takrat jedino od Boga pričakuje pomoči.

Polagoma se je moje dete pomirilo ter zopet dremalo s polodprtimi očmi. Pozneje je še sela ter nas gledala zamišljeno. Oče ni mogel potajiti mučne žalosti in obupano je hodil semtertje po sobi. Nisva spregovorila

besedice, a navzlic temu sva vendar vedela, kaj ima navstati. »Oče, pojdite sem!« ga je poklicalo umirajoče dete. Prišel je. »Tukaj-le sedite!« mu je naročila, pokazavši bližnji stol. Poprej ni nikdar storila tega, marveč nas je rajše pošiljala proč od svoje postelje, ker jej je, slutim, naša navzočnost bila nadležna. Sedaj je bila mirna, ko je videla naju oba pri svoji postelji. Jela je name nekaj praviti, toda z močno spremenjenim glasom. Že ni imela moči, da bi razločno izrekala besede, umeti je ni bilo mogoče. A da bi jo povpraševali ter mučili z vprašanji, tega nam ni dopuščalo sreče. Po načinu pripovedovanja pa sem razbrala, da ni bilo nič izrednega to, kar je pripovedovala. Precej dolgo je govorila, nekaj o venci; enkrat sem razločno zaslišala besedi »veliko vencev«. Vprašala sem jo, da-li je ob skušnji videla v cerkvi toliko vencev? Ona je odkimala, da ne, a tega, kar je govorila dalje, zopet nisva umela; še le pozneje je razločno omenila »dva krasna vencia«. Na to je umolknila, toda čez trenutek so jo zopet pograbile čudne bolečine v hrbtu; zopet je stokala in strah jej je odseval z obraza. Navzlic temu, da je bila pozna noč (bilo je ob dveh po polnoči), dala sva poklicati k nam dobro, zmerom postrežljivo prijateljico. Druga bolečina v hrbtu je krajše trajala nego prva, na to jej je omahnila glava in vse telo tako, kakor, navzlic vsej slabosti, doslej še nikdar. Vtaknila sem

roko pod gornjo blazino, na kateri je počivala omahujoča glava ter si prizadevala, da bi jej pripravila kolikor le mogoče ugodno ležišče. Tako je ležala s polodprtimi očmi ter zrla kvišku v strop. Zravnila se je, prsti na rokah in nogah so jej jeli postajati hladni. Dihanje jej je bilo tiho, zmerom krajše, samo semtertje jej je nekoliko zahrčalo v prsih. Jaz sem vedela, da umira, a vendar sem jo, brez besede, brez vzdihljeja, brez ganutja, držala na rokah ter opazovala njeno dihanje. Ne vem, odkod se je vzela ta moč; skoro bi rekla: brežutnost. V tem hipu, nasproti tajnemu veličastju smrti, je umolknila moja bolečina. Videla sem, kako je segla roka božja po mojem najdražjem; čutila, kako je težko počivala na meni. Spomnila sem se, da dam iz svojih rok naravnost v božje roke dušo drage, m'le svoje hčerke. In kako naj bi se me v tem hipu še polasčeval obup?

Moja Boženka je nehala dihati — ni je bilo več. Prepričana o tem, sem stopila od nje. Trepalnice so jej zatisnile druge, toda ljubeznive roke, one roke, ki so jo pred osmimi leti prvokrat predstavile Bogu, njenemu Stvarniku. Tuja, neljubeznjiva roka se je ni dotaknila niti med boleznijo, niti po smrti.

Mali Janko se je, navzlic tišini, ki je vladala v sobi, sprebudil ter začel glasno jokati. Oče ga je tolažil in posrečilo se mu je, da ga je pomiril.

Meni je bil Bog milostljiv, da mi je o poslednjem slovesu od naše Boženke dal spoznati svetost onega trenutka. Za to dobroto ga zahvaljujem tem toplejšje, ker se nisem čutila tega popolaoma vredna. Do poslednjega trenutka namreč se nisem znala vdati tako v božjo voljo, kakor je bilo treba. Nikdar nisem molila: »Bog, zgodi se tvoja volja, stori žnjo, kakor sam hočeš!«, marveč sem ga zmerom boječe prosila: »O Bog, ohrani mi jo, jaz pa jo nasprotno ohranim Tebi! Nimmam žnjo posvetnih, praznih namenov, marveč čiste, svete namene — Ti sam veš to najbolje. Ko je bila zdrava, sem Te zmerom prosila: Bog, daj rast in moč nežnemu telesu, da bo mogla v njem prospevati veliko obetajoča njena duša ter se razvijati v Tvojem duhu. Samo za to jedino Te prosim!« — Toda Bog ni uslišal te moje prošnje: on je imel druge namene z mojo hčerko. On je vzel k sebi zalo, čisto, jasno, toda še nerazvito dušico njeno, ko še ni niti slutila, kakšna naloga je je čakala tu. Na-mě pa, vem, se ne srdi milostljivi Bog, da sem jo tako težko in nehoté pustila od sebe. Kakor vsaka prava ljubezen, tako tudi ljubezen materina izvira od Boga samega in ta noče nič ališati o ločitvi od svojega predmeta. Toda, ker je Bog tako zapovedal, podreja se tej volji tudi ona.

(Pride še.)

posebnim činom: on je biltisti, ki je z mladeniškim ognjem deloval na to, da se je tržaškimi Slovenceem spolnila najgorečnejša želja — da se je ideja gradnje narodnega doma približala svojem uresničenju. In kako se ma je žarilo oko, ko je — on prvi! — prihitel v naše uredništvo z veselo vestjo, da je pogodba podpisana!

Pokojni je v družbi z drom. Gregorinom vodil pogajanja in podpisal kupno pogodbo, za prostor, kjer bo stalo zavetišče trž. Slovencev. Da, dragi Ivane: bodoči »Narodni dom«, v katerem bo poslovala tudi tvoja gojenka-miljenka, tržaška posejilnica, bo tebi najlepši spomenik! Postavi si si ga — sam! Mi in naši zameci se bomo zbirali okolo tega spomenika in bomo blagoslovljali tvoj spomin!

In, kaj naj rečemo vam, ki ste ga ljubili najbolj, ki ste ga oboževali, vam, katere vas je ostavil v neizmerni žalosti?!

Vemo, da je težko najti tolažbe po takem udarcu, ko se duša zviha v divji boli. Ali če ti sploh more kaj uliti tolažilnega balzama v razbolele duše, o ti spoštovana rodbina pokojnikova, naj ti bo v tolažbo splošno, resnično, iskreno sočutje, ki je tržaški Slovene, gojé do tebe v teh hudih urah! V tolažbo naj ti bo, da bo spomin tvojega glavarja posvečen sijajem nevenljive narodne hvaležnosti!

Kako se je zgodilo to, kako se je izvršil ta toli tragični dogodek?! Iz poročil, došlih nam iz Ljubljane, posnemamo:

Gosp. Ivan Abram je predsinoči šel z znanecem in prijateljem mu, gospodom nadporočnikom Knavsom, po sv. Petra cesti do kolodvorske ulice. Tu sta se ločila. Gosp. Knavs je šel dalje po šestpeterski ulici, g. Abram pa je zavil v kolodvorsko ulico. Knavs je Abram u videl od daleč zaklical, naj pozdravi doma vseh, na kar je pokojnik vskliknil glasno in veselo, da se že zgodi. Kakih 40 korakov dalje, med mestno kopelejo in hišo št. 4., pa se je Abram zgrudil. Bilo je ob 10^{1/2} zvečer. Mimo došli ljudje so onesvestelega nepoznanca odnesli na rešilno postajo. Žila mu je še bila. Od tod so ga odnesli v bolnišnico, ali umrl jim je med pota. Čudno je to, da so pri njem našli ves denar in razne dokumente, ure in verižice pa ne!

Včeraj je došla v Ljubljano gospa Abramova, soproga pokojnikova. Kakor nam poročajo od tam, je bil prizor, ko je zazrla svojega mrtvega soproga, pretresljiva, naravnost grozen.

Truplo pokojnikovo pripeljejo jutri zjutraj ob 7. uri iz Ljubljane; pogreb pa se bo vršil ob 10. uri predpoldne z južnega kolodvora v cerkev in potem na pokopališče.

Odprt grob. Sinoči je umrl tukajšnji trgovec Fran Hitty. Pokojnik je bil spoštovan od vseh, ki so ga poznali. V javnost sicer ni šil, ali zvesto je branil zvestobo do svojega naroda. Ni v svoji trgovini, ni v družbi ni nikdar skrival, da je slovenske matere sin. Tudi žrtvoval je rad, po svoji moči, za narodne potrebe. Blag mu spomin!

Pobožna »La Riereazione« presoja v svojem uvodnem članku dogodke povodom procesije sv. R. T. z — narodnega stališča. To treba pibiti, ker list »La Riereazione« pišejo italijanski duhovniki. Jemljemo torej na znanje in si tudi zapomnimo.

Da pa ne bo nikdo ni za trenotek v dvomu, kake vrste so: objektivnost, krščanska pravičnost, usmiljeno sree teh čudnih pobožnikov, psuje že takoj uvodoma, da smo Slovenci lani uprizorili »najškandaloznejšo demonstracijo s krikom in izvalnimi dogodki, tako, da je morala posredovati policija in so sledile v polni meri zasluzene kazni« (condanne ben meritate).

Govoré o oni glasoviti seji mestnega sveta, se pobožna »La Riereazione« sicer dela, kakor da obsaja divjanje divjakov na galerijah, kar je pa ne ovira, da ne bi neposredno na to istega dra. Rybáfa, proti kateremu je bilo naperjeno divjanje divjakov, denuncirala kakor »ultraslavo per eccellenza« in da ga stavlja v isto vrsto z brezvercem Spadnjem, ki se nikdar ni kake procesije počastil s svojo navzočnostjo. Pobožna lažitorba je tu vedoma — povdarjamo: vedoma — napisala k tolikim že še eno grdo kleveto, kajti predobro ve, da se je dr. Rybáf tudi letos in v lastnosti mestnega svetovaleca udeležil procesije sv. R. T. v okraju, katerega zastopa v mestnem svetu.

Sedaj pa čujte, kako pobožni — lažniki neverjetno drznostjo bijejo notoričnim dej-

stvom v lice! Vsi vemo, da je bila letos udeležba na procesiji ogromna, da med ljudstvom ni bilo nikjer ni sledi kakoga vznemirjenja, da je isto marveč najodličnejše obsojalo postopanje mestnega sveta in da je bilo indignirano do skrajnega, ko je videlo na svoje oči, kako je bilo drzno mistificirano glede sestave zastave bratovščine sv. Cirila in Metoda. Vsi vemo vse to, »La Riereazione« pa je toli nesramna, da piše: »Napovedana udeležba imenovanih dveh zastav in strah, ki je vladal po mestu pred eventualnimi izgređi, sta, žal, odvrgla marsikoga od italijanskih vernikov, da se ni udeležil procesije. Zadoščalo bi, ako bi se to, kar se je zgodilo v ulici sv. Mihela (neki deklici se je namreč vnel beli pajčalon, kar pa ni imelo nikakih posledic, ker so navzoči takoj pogasili), zgodilo v ulici Donata, in navstala bi peklenjska zmešnjava z nepreračunljivimi posledicami, in to z ozirom nastanje, v katerem so se nahajali duhovi.«

Z ozirom na razpoloženje, kakor je bilo v resnici med italijanskim ljudstvom, je to, kar piše »Riereazione«, najdrznejša izmišljotina; kakor je gola laž tudi trditve v pobožnem listu, da se je zahvaliti iz izrednemu policijskemu aparatu, da ni bilo grdih demonstracij.

Potem se v par daljših odstavkih bavi tudi z našim listom in nas uvršča med — blazne. Na to niti ne regiramo, ker za sodbo o našem dušnem stanju ne priznavamo kompetence ljudem, ki so že davno — stekli v svojem italijanskem šovinizmu. O tem priča tudi predzadnji odstavek, kjer se smešijo z zahtevo, da vsi morajo gojiti velike simpatije za italijanstvo in latinstvo: ker je papež Italijan, ki prvi vrsti ljubi (di preferenza) lastni narod italijanski in jezik in liturgijo latinsko; ker je središče katolicizma v središču Italije; ker je bil sv. Tomaž, ta filozof in katoliški dogmatik Italijan; ker je bil moralist sv. Alfonz Italijan....!

Tako je torej stališče, s katerega sodi pobožna »La Riereazione«, dogodke povodom procesije! Vsi moramo biti navdušeni za latinsko cerkev zato, ker so papeži in mnogi znameniti mošje v njej — Italijani. Je-li še kdo tako ostentativno uvelverek — nacionalni moment?! In taki ljudje, ki so notri do grla pogreznjeni v narodno-italijansko besnilo, si usojajo psovati nas s panslavističnimi norei!

No, če je pa še kdo v dvomu na to stran, početi ga mora zadnji odstavek članka v »Riereazione«, da imamo posla tu z ljudmi, katerih srea so razdejana pa najbrutalnejem laškem nacionalizmu, ki ne daje pardona drugorodnim manjšinam.

Pravi namreč, da tržaški Slovani bi morali imeti več obzira v krajih, kamor prihajajo bivati; da bi morali vsprejeti jezik in običaje domačinov! In nikar naj ne usiljujejo tem poslednjim svojim zakonov! »Ako si v Rimu, prilagodi se rimskemu običaju!«

Torej tržaški Slovenci vedo sedaj, kaj jim je storiti, ako hočejo biti pravi verniki in katoličani! Vreči jim je od sebe, kar jim je že po božjem nagonu najvetejše! Zatajiti morajo sebe, svoje rojstvo, svoj jezik, svojo kri, sami sebe! Postati morajo renegatje, zaničevalci, izdajci svojega lastnega naroda in vseh atributov njegovega bitstva! Zatajiti morajo vse, kar se sestavlja njih narodna individualnost! Odreči se morajo najnaravnejemu pravu, vsakega bitja na svetu — pravu: moliti Boga v svojem jeziku! — Potem in le potem in še le potem, — ako postanejo Italijani — jih hočejo patentovati katoliki okolo »Riereazione« priznati za prave vernike in katolike! Ni-li to negacija vesoljstva vere katolike; ni-li to negacija Kristovega nauka: Pojte in učite vse narode?! Ni-li to stališče naravnost brutalno, na kakoršno se more postaviti le človek, ki si je iznebil zadnje sledi čutstva pravičnosti in usmiljenja; stališče, ki velewa, da večina sme dušiti manjšino?!

In proti takim nasilnežem, proti nositeljem narodne nestrpnosti v najodurnejši obliki, prenešeni tudi v cerkev, proti tem potajevalcem načela enakosti vseh ljudi in narodnosti pred Bogom naj bi se mi ne bojevali?!

»La Riereazione« naj le pobožno zavija oči proti signorom v mestnem svetu. Fakt je vendar le ta, da je ves nje članek prikrojen tako, da opravičuje postopanje mestnega sveta, da torej daje moralno oporo Židom in brezvercem proti resničnim

katoliškim vernikom. Le zavijajte pobožno oči, le postavljajte se v pozo katolikov; ali kdor ima oči, da gleda stvari, ta vidi v vas, vendar le — nacionalne fanatike laške in mrazitelje našega pobožnega ljudstva!! Vi hočete, da Slovenci morajo zginiti tu kakor Slovenci: da ne smejo imeti ni svojih znakov, ni svojih molitev, ni svojih propovedi, s kratka: nobene slovenske cerkvene pobožnosti! Vi zahtevate to v imenu prevzevnega italijanstva Trsta, da-si dobro veste, da celó cerkev sv. Antona novega stoji na njivi slovenske rodbine Pertotove iz Rojana, v katere se pogosto zatekate tudi vi, da bi jo pridobivali za Jurizzevo — politiko!! Vi veste dobro, in če ne veste, pove vam lahko še živeči kanonik Črne, da župnija pri sv. Jakobu je bila še tedaj, ko je bil on tam župnik, izključno slovenska in da ni bilo v njej ni besede italijanske! Vam ni torej za obrambo italijanstva Trsta, ampak za doitalijančenje Trsta v zmislu brutalnega nacionalnega stališča vašega. Le s tega stališča nas mečete iz cerkve — mi pa se ne damo, ker nas je — preveč!

Mestni svet tržaški je imel predsinoči po dovršeni seji deželnega zbora svojo XIV. javno sejo. Predsedoval je župan dr. Sandrinelli.

Asesor dr. Boccardi je poročal o načrtu za gradnjo električne železnice z lesnega trga mimo pokopališč, sv. Save, Škednja, sv. Andreja itd. skozi griča Montučo in sv. Vita. Mestni svet je odklonil čitanje dolzega poročila in hotel slišati samo končne predloge municipalne delegacije. Ko se je otvorila razprava, oglašil se je za besedo svetovalec Gairinger, kateri je pobijal predloge municipalne delegacije in branil stališče, ki ga je zavzel v tem vprašanju odsek za javne zgradbe, čegar načelnik je svet. Gairinger. Rekel je, da delegacija nameruje v svojem načrtu zvezati središče mesta z obrežjem miljskega zaliva in ob jednem z gričem sv. Jakoba, kar pa da se skupno ne da doseči, ker, ako kočejo doseči jedno, ni mogoče doseči drugega. Ako se upošteva, da se obrežje miljskega zaliva (t. j. škedenjsko obrežje) silno razvija radi industrijskih podjetij, ki se tam množijo vedno bolj, radi bodoče tamkajšnje luke in končne postaje nove železnice preko Tur, jasno je takoj, da bi moral imeti tunel svoj izhod v višini morske površine. Jeden jedini tunel, kakor ga je predlagal odsek za javne zgradbe, dosegel bi škedenjsko cesto ob morski obali. Od morskega zdravilišča bi se čisto lahko napravila cesta do pokopališč. Ostalo bi potem rešiti še vprašanje o bolji zvezi šestpeterskega griča s središčem mesta. To bi se doseglo na ta način, da bi ulico Torrente podaljšali s tem, da bi razširili ulico Areata. Iz trga na stari mitnici došlo bi se na šestpeterski grič, ako bi se razširila ulica Boseo in ako bi se uravnala ulica Tesa. Moglo bi se tudi odpreti novo cesto vsporedno z ulico na stari mitnici, za dej za to po griču. Po njegovem menenju bo treba te ceste itak regulirati prej ali slej. Govornik je potem natančno kritiziral načrta obeh od delegacije predlaganih tunelov. Prvi tunel bi imel 5% strmino in bi prišel na površje v višini 40 metrov na vrhu ulice Madonnina. Od tam do vrhunca griča je samo še 11 metrov in bi bilo radi tega nesmiselno graditi tunel za tako majhno višino. Drugi tunel bi prišel zopet na površje v višini 25 metrov in bi morala cesta oviti se za plinarno ter bi dosegla škedenjsko cesto še-le pri pomorskem zdravilišču. Ako se zgradi prvi tunel do sv. Jakoba, je s tem dosežen jeden namen t. j. zveza mesta s šestpeterskim gričem in je gradnja drugega tunela nepotrebna, ker je Škedenj itak že zvezan z električnim tramvajem in dobi tudi železnico. Graditi sedaj še jedno progo električnega tramvaja, ki bi obkrožala Škedenj, bilo bi preveč, ker Škedenj, vskliknil je govornik, še vendar ni nikaka metropola. Boji se tudi, da vsa ta naprava ne bo nosila niti obresti od kapitala, ki se bo investiral. Ta načrt torej nikakor ni mogoče priporočati. Ne veruje, da bi mogla občina tako hladnokrvno podati se v tako nevarno podjetje posebno če pomislimo na naše slabe finančne razmere in na mnogo še nerešenih načrtov. Iz tehničnega stališča je ta načrt pogrešen, s finančnega pa skrajno nevarna. Predlaga torej naj zbornica preko predloga mestne delegacije preide na dnevni red in naj vsprejme predlog odseka za javne zgradbe, da je graditi jeden jedini tunel ki bi pri sv. Andreju prišel na površje. Tudi s pomočjo tega tunela možno bi bilo zvezati sv. Jakob z mestom, ako bi se nam-

reč n pravil iz tunela navzgor elevator, ali stopnice, ali kaka druga naprava, ki bi omogočila povspeti se iz globočine tunela na površje na Madonnini. Opazil je še, da je 5% strmina pač mogoča na slobodni cesti, nikakor pa ne v tunelu. Svet. Geiringerju je odgovarjal svet. Combi, kateri je branil predlog municipalne delegacije. Rekel je, da bi bil tunel k sv. Andreju predolg in radi tega neraben za pešce in vozove. Sicer pa da bi trgovinskemu prometu ničesar ne koristil, ker vse tamošnje tovarne imajo direktne zveze z železnico in se skoraj nič ne poslužujejo vozov. Tak tunel ne bi imel nobene važnosti. Na to se je oglašil za besedo svet. dr. Venezian, kateri je tudi pobijal izvajanja svet. Geiringerja.

Svetovalec Venezian je rekel, da opaža že več let, da odsek za javne zgradbe pobija skoraj vse tehnične načrte, ki jih predlaga delegacija. Ako bi bil svet. Gairinger pobijal načrt samo s tehničnega stališča, moral bi bil on (Venezian), kakor nestrokovnjak, molčati, ker pa je pobijal načrt v glavnem se stališča oportunitete, je govornik vendar v položaju, da mu je mogoče braniti predlog delegacije. Zatrjeval je, da glavni namen delegaciji ni bil, da bi zvezali središče mesta s sv. Jakobom, temveč s škedenjskim obrežjem. Res je, da bi jeden jedini tunel ne bil tako strm, kakor bo, ako se razdeli na dva dela, ali gotovo je, da bi se ljudstvo malo posluževalo 900 m dolgega tunela. Petodstotna strmina ni nevarna.

Na to je Venezian pobijal, kakor neizvedljive, Gairingerjeve nasvete za razširjenje onih cest, ki bi vodile do sv. Jakoba in je povdarjal, da bi to stalo ogromne svote, ker bi morali podreti dosti hiš. Prigovarjal je dalje sv. Gairingerju glede rentabilite električnega tramvaja in rekel, da je tu direktna rentabilneta postranska stvar, glavna stvar da je ta, da bi nova proga električnega tramvaja omogočila razširjenje mesta po Pončani in okoli Škednja, kar bi pospešilo napredek mesta, povečalo občinske dohodke ter bi na ta način tramvaj indirektno močno koristil. Svet. Gairinger je v svoji repliki odvrčal od sebe Venezianovo očitaje megalomanije in je rekel kar naravnost, da megalomanija je na Venezianovi strani: povdarjal je tudi v svoji polemiki, da, ako se hoče trošiti za gradnjo norišnice dvakrat toliko stotisočakov, nego je potrebno, se pač ne sme toliko pomisljati, ako treba potrošiti en stotisočak več, da se popolnoma ustreže potrebam boljših zvez središča mesta s periferijo.

Ko je govoril še svet. Venezian, je mestni svet vsprejel predloge municipalne delegacije naj se dovoli 10.000 kron za izdelanje podrobnih načrtov za progo električnega tramvaja s postranskimi deli, katera pojde z lesnega trga skozi dva tunela, okoli Škednja, mimo klavnice in pokopališč nazaj v Trst. Za predlog delegacije so glasovali tudi naši slovenski svetovaleci. To pa s posebnim ozirom na korist našega ljudstva okoli sv. Jakoba, kateri del mesta bi bil zvezan s središčem.

Mestni svet je potem odobril predlog municipalne delegacije, naj se po 24. avgustu podere ex Koslerjeva hiša na lesnem trgu, naj se potem razširi ulica Fornace in napravijo načrti za gradnjo zastavilnice in hiše za stanovanja.

Na predlog svet. Cimadorija so razpravo o preureditvi administrativne službe v okolici preložili na prihodajo sejo. Odobril se je izdatek 4500 kron v nakup parne brizgalke za gasilce. Prošnja ravnateljstva mestnega gledališča za podporo 20.000 kron se odbije.

Sinoči je imel mestni svet svojo XV. javno sejo, o kateri bomo radi pomanjkajnja prostora, poročali prihodnjič.

Novinski glasovi o dogodkih v Trstu. Govoré o seji mestnega sveta, v kateri so razpravljali o predlogu, da se mestne oblasti ne udeležijo procesije sv. R. T., piše »Naša Sloga«:

»Pričakovalo se je v obče, da se oni člani mestnega sveta, ki so po veri Židje, ne udeležijo razprave in glasovanja, ker je šlo za strogo katoliško stvar, za vprašanje, ki se nimalo ne tiče Židov. Kaj še! Židovska svetovaleca Luzzatto in Morpurgo sta z židovsko drznostjo branila predlog mestne delegacije, kakor da gre za nameščenje ali odstavljenje kak'ga njihovega rabina, ali za kako vprašanje njihove sinogoge. Židovski list — (lastnik mu je poljski ali madjarski Čifut Teodoro Mayer) sprožil je misel in stavil predlog, naj se v strogo katoliškem vprašanju demonstrira proti škofu in Slovanom. Njegovi istoverniki

so branili ta predlog v mestni delegaciji in končno se je dvojica Židov dvignila v mestnem zastopstvu v javni seji na obrambo onega predloga!! Je-li si je mogoče misliti več držovitosti ali smradneje brezobraznosti? Tržaški Židje se že od davno igrajo z verskim čustvom tržaških katolikov, ki mirno in potrpežljivo prenašajo moralne zasušnice, ki jim jih dan na dan zadajajo ti usiljivi. Tržaški Židje se čutijo v resnici tako močne — da si jih je le peščica nasproti katolikom — da se ne plašijo, javno in tajno, z besedo in novinami, navaljivati na katoliške skofe in duhovnike, na verska čustva in na verske ustanove njihove. Oni računajo menda o tem, da je od strani katolikov nemogoča vsaka reakcija proti peklenskemu postopanju njihovemu — ali oni se niso ničesar naučili iz zgodovine...!

«Der Süden» pravi, da seja mestnega sveta dne 5. junija zasluži, da ostane za večne čase zabeležena v analih zgodovine tržaške. Ta seja da je pognala najkrasneje evetke narodnega fanatizma gospodovalne klike in da je s kričečo lučjo osvetlila tisto «tisočletno italijansko kulturo».

Ravnopravnost na e. k. uradih. Glede na notico, priobčeno pod zgornjim naslovom v večerajšnji številki našega lista, dobili smo od kompetentne strani pojasnilo, ki pravi, da raznaševanje plačilnih nalogov spada v kompetenco magistrata in da je torej stvar, kar se tiče postopanja uradnega sluga Starca, brzokone verjetna. Glede postopanja z gosp. Saneinom na finanči pa nam zatrjajo, da prvi uradnik, katerega je Sanein nagovoril v sobi št. 121, res ni znal slovenski, da pa je takoj prišel drug, ki ume popolnoma slovenski, in ki je bil takoj pripravljen spisati drug plačilni nalog v slovenskem jeziku, a da je Sanein takoj odšel, rekši, da nima časa čakati.

K temu par opazk. Gospod Sanein je Slovenec in ima svojo trgovino v slovenskem Šklednju — dobil pa je od e. k. finančne administracije italijanski plačilni nalog. Kako se to vjema? To umejo menda samo neprepredljivi naši primorski birokrati! G. Sanein mora plačevati davke in vendar si upa uradni sluga neopravičeno postopati z davkoplačevalcem. Na koga pada krivda takega postopanja? Na slugo? Ne, nikakor! On ima od svojih gospodarjev najbrž take ukaze. Pada torej krivda morda na te gospodarje, na magistrat? Tudi ne! Dokler jim nihče ne stopi na prste, imajo s svojega stališča prav, da tako postopajo. Davčna administracija pošilja plačilne naloge in če magistratovi organi teh nalogov ne uročajo na dostojen način, potem je državni oblasti v dolžnost, da magistratu da primerno lekcijo.

Slednjč je pa tudi res, da uradnik, do katerega se je obrnila slovenska stranka, ni znal slovenski. Zaključujemo torej s tem, kar smo že večkrat omenili. Vsi e. k. državni uradniki v Trstu — posebno pa na finanči — imajo posla tudi s slovenskimi strankami in bi morali dosledno biti vsi veščji slovenskemu jeziku.

Dalje je tržaška okolica, ušteviš predmestja, po velikanski večini slovenska. Kako morejo torej državne oblasti opravičiti svoje postopanje, da pošiljajo v okolico italijanske spise? Poslušati moramo vedno izgovarjanje, da v mnogih slučajih ne znajo, kake narodnosti je dotična stranka. Dobro, ako ne znajo, potem naj se v takih izjemnih slučajih ravnajo po večini prebivalstva, ne pa po manjšini, ker se bodo potem v manj slučajih dogajale pomote.

Kako stojimo?! Po 1 tem naslovom nam pišejo: Minoli teden se je raznesla govornica, da je v bližini javnega vrta neki Finzi vprilo neke 12-letne deklice zagrešil grd čin proti pravosti. Stvar je, kolikor vemo mi, že znana redarstvu.

Nam ni na tem, da bi morda škodili komu, ali zahtevati smemo radi svojih otrok in javne morale, da se taki dogodki, kolikor le možno onemogočajo od strani javnih oblasti. Upamo, da bo ta notica zadostovala, drugače spregovorimo določneje.

O č. e.

Zadnji čas za romanje na Trsat. V sredo dne 26. t. m. ob 10. uri zvečer odide romarski vlak iz Trsta na Trsat pri Reki. Prihod na Trsat bo okoli 3. ure zjutraj. Z Reke se vrne vlak nazaj v Trst v četrtek ob 7. uri zvečer in pride v Trst okoli 10. zvečer.

Romanje je pripravila slovenska Marijina družba.

Udje »Marijine družbe« in »Bratovščine

sv. Cirila in Metodija« smejo upeljati tudi svoje znanee in prijatelje, za katere pa morajo osebno jamčiti.

Skoraj gotovo ne pojde več letos Marijina družba na Brezje. Zato naj si hitro priskrbe listke vsi oni, ki se mislijo udeležiti letošnjega romanja.

Listke razdajajo oč. šolske sestre pri sv. Jakobu v šoli sv. Cirila in Metodija, nekatere odbornice Marijine družbe in vsi slovenski mestni kapelani v Trstu.

Do sobote morajo vsi vzdigniti svoje listke.

Ante Stemberger,
voditelj Marijine družbe v Trstu.

Kanonik don Buttignoni obsojen. Te dni sta stala pred tukajšnjim sodiščem don Giusto Buttignoni, odgovorni urednik lista »Avvenire«, in Ivan Werk, tiskar istegalista. Obdolžena sta bila radi ponatisnjenja neke anarhistične proklamacije, katere je bila že prej zaplenjena. Don Giusto Buttignoni je bil spoznan krivim in obsojen na 40 kron globe in dva dni zavora, spremenljivega v globo 20 K, Ivan Werk pa je bil obsojen na 30 K globe in 24 ur zavora.

»Gazzettino« pred sodiščem. Odgovorni urednik »Gazzettina« Ernest Voltolini in tiskar tega lista Ivan Werk obsojena sta bila pred tukajšnjo sodnijo radi priobčenja vsebine nekega zaplenjenega članka iz »Edinosti« v »Gazzettinu« z dne 29. maja. Voltolini je dobil 30 kron globe in 3 dni zavora in Werk 20 kron globe in 24 ur zavora, ki pa se more spremeniti v 10 kron globe.

Poskušen samomor. V zaporih pri jezovitih hotel se je umoriti kaznjence Josip Brand, in sicer s tem, da ni hotel ničesar jesti. Odvedli so ga v opazovalno sobo za nmobolne.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 20. junija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Caserma št. 11, hišna oprava, podobne in šivalni stroji; v ulici della Valle št. 2, hišna oprava; v ulici S. Francesco št. 1, hišna oprava; v ulici dello Seoglio št. 3 in v ulici Foseolo št. 1 B, hišna oprava; na trgu delle Legna št. 1, mobilije; v ulici S. Cilino št. 22, hišna oprava; v ulici del Monte št. 18, hišna oprava; v ulici Boschetto št. 2 A, hišna oprava; v ulici Molin piccolo št. 1, voz; v ulici del Lloyd št. 10, hišna oprava; v ulici Amalia št. 8 in v ulici Barriera vecchia št. 6, hišna oprava in oprema v zalogi.

Vremenski vestnik. Večera: toplomer ob 7. uri zjutraj 18.5, ob 2. uri popoldne 20.1 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759.2. — Danes plima ob 11.39 predp. in ob 10.49 pop.; oseka ob 4.53 predpoludne in ob 5.19 popoldne.

V počescenje spomina pok. Ivana Abrama so darovali za družbo sv. Cirila in Metoda: g. Miha Truden in soproga 25 K, g. Ante Truden in soproga 25 K; za »Narodni dom« pa odvetnik Miha Truden in Linči dr. Trudnova 15 K.

Izkaz deležnikov društva »Narodni dom v Trstu«.

1. G. Josip Andrejevič Pertot, Barkovlje hšt. 116 (»rumena hiša«);
2. G. Josip Turk, Škorklja hšt. 133;
3. G. dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu;
4. G. Jakob Štoka, posestnik in vodja odvetniške pisarne v Trstu;
5. G. Josip Kranje, Trst;
6. G. Ante Bogdanovič, trgovec, Trst;
- G. dr. Josip Abram, odvetnik, Trst.

Imenovani p. n. gospodje so pristopili vsaki z enim deležem po 200 K. pred 14. junijem t. l., ko je izšel v našem listu znani poziv.

Potem je pristopil z deležem 200 K s. I. L., delavec v Trstu, ki pa noče, da njegovo ime pride v javnost.

Slava in hvala vsem, zlasti pa slovenskemu delavcu, ki je ob enem izjavil, da eno leto dni ne bo zahteval obresti od svojega deleža. Vivant sequentes!

Darovi za »Narodni dom v Trstu«.

- Glasom zadnjega izkaza . . . K 1945.48
- Na odškodnini za uničenje najemne pogodbe gledé »Monteverde« vsled nakupa hiše od strani tržaškega magistrata . . . 2000.—
- G. dr. Miha Truden v spomin pok. g. e. Ane Abram . . . 10.—
- Čast. rodbina Pegan v isto ime . . . 10.—
- G. dr. G. Gregorin v isto ime . . . 10.—

- G. a. Katarina Čelan v Trstu . . . 5.—
- G. Josip Trampuš . . . 1.—
- G. I. Matijejevič . . . 6.—

Skupaj K 3987.48

Nadaljne darove sprejema začasni blagajnik, g. dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu, ulica Molin piccolo št. 3, II. n.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu so darovali naslednji gospodje: Suban Ivan, trgovec, ker se ni mogel udeležiti veselice prošlo nedeljo 1 K, Stare Andrej kakor zupuščino svojega pokojnega očeta Stare Josipa 2 K, stava na kegljišču 3 K.

»Zaveza tržaške slovenske mladine« priredi v nedeljo dne 23. t. m. ob 5. uri popoldne svoj koncert na vrtu šole družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu (ulica Giuliani 28). Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Za sodelovanje na slavnosti pevskega društva »Kolo« dne 21. julija t. l. sta se nadalje prijavili pevsko društvo »Adrija« iz Barkovelj, korporativno in z moškim zborom * »Herecegovska« in »Slovensko pevsko društvo« v Trstu z moškim zborom »Hrvatskoj« F. S. Vilharja. »Zveza tržaške slovenske mladine« po deputaciji; »Pevsko in glasbeno društvo« iz Gorice nastopi z moškim zborom »Svoji k svojim« J. Bendl a; pevsko društvo »Slovan« iz Padrič nam javlja, da se udeleži z društveno zastavo.

Rok za prijave na slavnosti je podaljšan do vključljivo 23. t. m.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

Za zastavo pevskega društva »Kolo« so darovali g. J. G. 4 kone, g. Vizjan 4 kroni, J. Jamšek 1 krono, g. Zlobec nabral v društvu pri sv. Jakobu 4 krone 42 stotink. Iskrena zahvala.

Vesti iz Kranjske.

* Žalostna vest. V isti sobi v Ljubljani, kjer je zatisnil svoje oči mlad mož, ki je po svojih umotvorih vzbujal najviše nade, nadarjeni pesnik Kette, je predminolo noč preminolo drugo življenje, ki je obetalo mnogo sadu. V stari eukrarni je umrl mladi pesnik Josip Murn Aleksandrov v etvetju let: v 21 letu svoje dobe. Na to stran je mali slovenski narod res nesrečen narod: neizprosna smrt kaj rada izbira svoje žrtve med njega mladimi talenti.

* Predsednikom »Slovenske Matice« je bil predvečerašnjem zopet izvoljen g. ravnatelj Fran Levec, prvim podpredsednikom g. Peter Grasselli, drugim podpredsednikom gospod kanonik Šušnik.

* Tajnikom trgovske in obrtniške zbornice kranjske je imenovan dr. Viktor Murnik, ker je dosednji mnogoletni izborni tajnik, ces. kr. svetnik g. Ivan Murnik, radi boleznj zaprosil za umirovljenje. G. cesarski svetnik je od leta 1866. opravljal posel tajnika te zbornice. Poročevalce Klein je povdarjal njega velike zasluge za razvoj trgovine in obrti na Kranjskem in je zbornica v zahvalo g. ces. svetnika imenovala svojim dopisujočim členom.

* »Postojinski Sokol« priredi v nedeljo dne 23. t. m. izlet z godbo v Studeno. — Tam bo telovadba in slobodna zabava.

Vesti iz Štajerske.

— Zopet nam prihaja nevesela vest z našega Spodnjega Štajerskega. Velika, vse-skozi slovenska občina sv. Krištof pri Laškem trgu je prešla v nemškutarske roke. »Slov. Narod« meni, da nemarnost slovenskih prvakov — duhovskih in posvetnih — je posledica tiste »hvalisane sloge« z bok česar da vse spi in nikdo nič ne dela! Mi pa menimo, da se je v prejšnjih časih v tej slogi delalo in da smo pridobivali postojanko za postojanko. Sedanja nemarnost utegne marveč prihajati od todi, da je začel prevladovati občutek, da se sloga — ruši!

Brzobjavna poročila.

Rojstvo ruske velike vojvodinje. PETROGRAD 18. (B.) Carica je povila danes četrto hčerko. Velika vojvodinja se bo imenovala Anastazija.

Vojna v Južni Afriki.

LONDON 18. (B.) »Daily Mail« poročajo iz Kronstada 15. t. m.: Poskušalo se

je že dvakrat prepoditi Burskega poveljnika Bayerja, ki je še vedno utaborjen pri Sandri-verpolu. V obeh poskusih posrečilo se je samo napraviti par ujetnikov in zapleniti nekoliko glav živine. Bitke so se udeležili angleški polkovniki Greenfeld, Mac Micking in Wilson.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 18. (B) Iz Pekinga javljajo, da obstoji sedaj načrt, po katerem naj se razdolževanje kitajskega posojila za poplačanje odškodnine odmeri z 1% in naj stopi črez tri leta v življenje.

PARIZ 18. (B.) V današnji seji ministrskega sveta je potrdil minister za vnanje stvari, da so se poslaniki v Pekingu sporazumeli glede načina plačevanja odškodnine in glede garancije.

Iz Srbije.

BELIGRAD 18. (B.) Uradni list javlja, da bo gardijski konjiški polk odslej nosil ime »Draga«. Komisija, odposlana iz Srbije in Bularske v stvarih meje, se snide dne 23. t. m. in začne takoj s svojim delovanjem.

Iz bolgarskega sobranja.

SREDEC 18. (B.) Sobranje je odobrilo proračun ministerstva za vnanje stvari. Na razpravi o proračunu ministerstva za bogočastje je sobranje odklonilo jedno postavko od 70 tisoč frankov za subvencioniranje katoliškega semenišča v Plovidivu in je to subvencijo naklonilo nekatoliškim kultom.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst

TRST

TOVARNA: Via Tesa, vogal Via Limitanea	ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje) in Via Riborgo št. 21
---	---

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršaje naroče tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurencija nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Stanovanje se odda

v Sv. Ivanu 336 s 24 avgustom ali 1. sept. t. l. v hiši dedičev Josipa Gasparskega. Cena 400 K. — Ponudbe g. Frana Škapin, trgovcu v ulici S. Caterina 6.

Ugodna prilika.

V ulici Nuova, nasproti lekarni Zanetti se nahaja velik izbor

NAOČNIKOV

v jeklu, niklu, zlatem aluminiju in srebru iz najslavnejših tovarn s in periskopičnimi lečami od 25 novč. više.

Naočniki so zdravniško predpisani.

Moderne lornjete vdelane v želvino kost, dalnogledi za kopno, za po morju in gledališče.

Termometri za mrzlico, barometri in povekševalne leče p ugodnih cenah.

Sprejemajo se poprave.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem, da je naš preljubljeni soprog, ožir. oče, gospod

Ivan Abram,

trgovec in posestnik

nenadoma v 50. letu svoje dobe dne 17. t. m. ob 10^{1/2} v Gospodu zaspal.

Truplo predragega ranjkega prepelje se jutri dne 20. t. m. iz Ljubljane v Trst in z južnega kolodvora ob 10. uri v cerkev in potem na tržaško pokopališče, kjer se položi v rodbinski rakev k večnemu počitku.

V TRSTU, dne 19. junija 1901.

Žalujoča rodbina.

Urad

društva »Narodni dom v Trstu« in političnega društva »Edinost« se nahaja v prostorih »Delalskega podpornega društva« v ulici Molino piccolo 1. I. nadstropje.

Uradne ure: ob delavnikih od 5. do 7. ure popoldne; ob nedeljah in praznikih od 8. do 10. ure predpoludne.

Nova mlekarina pristave v Kočah vdobiva vsak dan sveže mleko, smetano in stolčeno smetano. Ulica S. Giovanni št. 3 v Trstu.

Prodaja vina „Ai Maestri“ v ulici Valdirivo št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nvč., za na dom po 30 nvč. liter. Rebula iz Bred po 32 nvč. liter. Vinski očet po 12 nvč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 nvč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Trgovina z izdeljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1, druga podružnica „Alla città di Londra“ z najfinišnimi izdelki v ulici Poste nuove 3 (Brunerjeva hiša). Zaloga izdeljenih oblek za moške in dečke in sicer: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (alodjeva koža) za delavce, izdeljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naroče na obleke, ki se izdeljujejo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Nova čevljarnica „Alla Corsia Giulia“, Fran Beničič v Trstu, ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obuvava vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago, kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu- in inozemskih tovarn. Izvršuje točno vsako naročo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se dogotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Delavnica za popraviljanje vsakovrstnih strojev, motorjev na plin in brizgalnic vseh vrst. Kovaška delavnica. Alojzij Schromek & C. v Trstu, ulica Belvedere št. 9.

Obuvala. Podpisani priporočajo toplo slav. slovenskemu občinstvu svoji zalogi vsakovrstnega obuvala za gospe, gospode in otroke in posebno za delavski stan, ki se nahajata v ulici Riborgo št. 25. in v Škednju (Sčedni) št. 388. (na glavni cesti). Tudi sprejemam vsakovrstne naroče po meri in poprave. Bog in narod! Peter Rehar, čevljarski mojster.

Konservatorist

sprejme takoj poučevanje glasovirja. Ulica Stadion 19. I.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizirana in stavljeni pod stalno kontrolo zavoda za kemično analiziranje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določilo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregestega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinišna vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34 "
Fino vino iz VISA	34 "
Vino Opollo	38 "
Belo vino iz VISA	40 "

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami
ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ javlja svojim zadružnikom prežalostno vest, da je nje velezaslužni predsednik, gospod

Ivan Abram,

trgovec in posestnik v Trstu

v 50. letu svojega življenja dne 17. junija ob 10^{1/2} uri zvečer v Ljubljani nenadno, od mrtvouda zadet, umrl.

Truplo predragega ranjkega prepelje se jutri dne 20. t. m. iz Ljubljane v Trst in z južnega kolodvora ob 10. uri v cerkev in potem na tržaško pokopališče, kjer se položi k večnemu počitku.

TRST, 19. junija 1901.

Ženitna ponudba.

Radi pomanjkanja poznanja se želi mlad, lep mož, prijetne zunajnosti, omikan, trgovec in lastnik dolro cvetoče trgovine v nekem glavnem mestu, tem potom seznaniti v svrhu ženitve: s pridno, omikano, dobrosrčno, domače vzgojeno, zalo gospico z doto. Sprejma se samo resne ponudbe z natančno napovedjo značaja starišev in bivališčar. Hčerke trgovcev imajo prednost. Želi se znanje nemškega in slovenskega jezika, ter veselje priženiti se k tovarniškemu podjetju.

Cenjene ponudbe s fotografijo, ki se diskretno vrne, naj se pošiljajo v zapečatenem zavitku pod šifro: »Lep mož« na upravo »Edinosti« v Trst.

Predzadnji teden.

Glavni dobitek v vrednosti 30.000 KRON

Srečke „Concordia“ po 1 krono.

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.o., Mercurio Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiffmann, Josip Zoldan.

V zalogi moje tvrdke

Schwitz & Comp.

v Trstu, ulica Zonta šte. 5

e dobivajo stroji vsake vrste in vse tehnične priprave iz najboljših tovarn in po nizkih cenah. Posebno pa priporočam sedaj moje

škropilnice proti peronospori,

pripoznane kakor najboljšje: po 18 K po pošti franko 20 K. V zalogi se nahajajo tudi škropilnice vseh drugih vrst. Živic. inženjer.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

Kožuhar in izdelovalec kap

Odlikovano na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst. (Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati, modreči, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov z kirurški zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovij.

Remeljni v velikem izboru, bukove debla orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogice za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopnjice.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez
v Trstu Via Fonderin št. 10.

Podpisani naznanjajo žalostnim, potrtnim srcem svojim sorodnikom prijateljem in znaneem, da je njih ljubljenei soprog, oziroma oče in brat, gospod

Fran Hitty

trgovec z manufakturnim blagom

v dobi 55 let, sinoči ob 11. uri mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil jutri ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti, ulica Barriera št. 10 v župno cerkev in od tam na pokopališče.

Trst, 19. junija 1901.

Josipina Hitty, soproga.
Natalija, hči. Marija Seunik, sestra.

Restaurant SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

najugodnejša gostilna

PLZENSKO PIVO SILBEREGG po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja. Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša vina: opollo, istrsko črno in belo.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.

priporočam

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba pošena.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNICA

za pozlačevanje in dekoracije.

Sprejema vse v to stroko spadajoče poprave, toliko za cerkve kolikor za zasebnike. Velika in izbrana zaloga latev za okvirje in drugih predmetov po zelo nizkih cenah.

Prodajalnica svečarne Zanchi

se je prenesla z velikega trga

v ulico Riborgo št. 27

kjer ima v zalogi velik izbor sveč, velikih sveč in torč od čebelnega voska, kakor tudi I, II. in III. vrste nedosegljivih konkurenčnih cenah. — Zaloga stevarinskih sveč in mila prvih tovarn po tovarniških cenah.

NB. Vkupite se po zelo ugodnih cenah pristen vosek, voščine in stearin kakor tudi ostanki pogrebnih sveč.

A. BUCHBINDER

Trst. — Via Riborgo 27. — Trst.

Zaloga mebljev, kovčkov, potnih torb po cenah, da se ni bati konkurence.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.